

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. II. 37.138/2012/5. szám

A Kúria a osztályvezető-helyettes ügyész által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Megyei Kormányhivatal Földhivatala alperes ellen ingatlan nyilvántartási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, amely perbe a felperes pernyertessége érdekében a dr. Vágó Péter ügyvéd által képviselt beavatkozott - Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2011. november 15. napján kelt 12.K.21.163/2011/11. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 12. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 12.K.21.163/2011/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesi beavatkozónak 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A hrsz-ú "kivett sáv" ingatlan-nyilvántartási megnevezésű 2120 m² területű ingatlan korábban a "" MgTsz "fa" sz. alatti székhelyű termelőszövetkezet (a továbbiakban: Mgtsz.) gazdasági földhasználatában állt.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Földművelésügyi Igazgatósága (a továbbiakban: szakigazgatási hivatal) 2008. május 26. napján kelt 14.4/430-13153-33/2008. számú határozatával a perbeli területet a Magyar Állam tulajdonába, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt., a Nemzeti Földalap működéséért felelős szerv vagyonkezelésébe adta. Határozata indokolása szerint az MgTsz. részarány földkiadása befejeződött, azonban a perbeli ingatlan a szövetkezet használatában maradt, de az aranykorona-hiány kielégítéséhez nem szükséges. A hatóság a fenti határozat jogerőre emelkedését követően megkereste a Sátoraljaújhelyi Körzeti Földhivatalt, mint elsőfokú ingatlan nyilvántartási hatóságot, hogy a perbeli ingatlanra jegyezze be a Magyar Állam tulajdonjogát, és a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. vagyonkezelői jogát. Az elsőfokú hatóság 2009. szeptember 8. napján kelt 56.133/2008. számú határozatával a bejegyzést elutasította, arra hivatkozással, hogy a földkiadás nem tekinthető befejezettnek, mivel

arra vonatkozó értesítést nem kapott.

A fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett elsőfokú határozat ellen 2010. június 7. napján a Sátoraljaújhelyi Városi Ügyészség nyújtott be óvást, melyben hivatkozott az ingatlan nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.) 6.§ (1) bekezdésére, miszerint a jogok és jogilag jelentős tények bejegyzésére, illetőleg feljegyzésére irányuló ingatlan-nyilvántartási eljárás - ha törvény másként nem rendelkezik - az ügyfél kérelmére vagy hatósági megkeresésre indul, és az ingatlan nyilvántartásba csak az a jog, jogilag jelentős tény jegyezhető be, illetőleg kerülhet feljegyzésre, amelyet a kérelem vagy hatósági megkeresés megjelöl.

Az óvással az elsőfokú ingatlanügyi hatóság nem értett egyet, így azt elbírálásra felterjesztette az alpereshez. Az alperes 2010. július 29. napján kelt 30513/2010. számú határozatával - egyetértve az elsőfokú hatósággal - az ügyészi óvást elutasította.

A felperes kerestet nyújtott be, melynek az elsőfokú bíróság helyt adott és az alperes 30513/2010. számú határozatát - az elsőfokú hatóság határozatára kiterjedően - megváltoztatta, és elrendelte a perbeli ingatlanra vonatkozóan a Magyar Állam 1/1 arányú tulajdonjogának és a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet tulajdonosi joggyakorlásának bejegyzését az ingatlan nyilvántartásba. Ítéletének indokolása szerint a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatálybalépéséről és az átmeneti szabályozásról szóló 1992. évi II. törvény (a továbbiakban: Ámtv.) 25/A.§ (1) bekezdése egyértelműen rendelkezik, miszerint ha a részarány-földkiadási eljárás lezárását követően a felszámolás alatt álló szövetkezet javára bejegyzett földrészlet (maradványterület) szerepel az ingatlan nyilvántartásban, a mezőgazdasági igazgatási szerv határozattal a Magyar Állam tulajdonába adja. Ezt erősíti meg a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény (a továbbiakban: Fkbtv.) 12.§ (6) bekezdése is. Álláspontja szerint a maradványterület a fentiek alapján a törvény erejénél fogva került állami tulajdonba, ennek a hatóság részéről történt deklarálása nem jogsértő. Az elsőfokú bíróság utalt továbbá a BH. 2007. 389. számú eseti döntésére, mely szerint a tulajdonjog bejegyzési kérelem elbírálása során a hatósági határozat semmisségét a földhivatal nem vizsgálhatja; a semmisségi megállapítására nem lehet a polgári jog rendelkezéseit alkalmazni.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint a bejegyzést kérő szakigazgatási hivatal hatáskör hiányában nem adhatja a tárgyi ingatlant állami tulajdonba és nem is deklarálhatja azt. A földkiadási eljárás nem fejeződött be, - mely tény a földhivatal jogszerűen vizsgálta - ezért a bejegyzés iránti megkeresés időelőtti. Az elsőfokú bíróságnak ezzel ellentétes álláspontja és a jelen perben nem alkalmazandó jogszabályhelyekre hivatkozása jogsértő.

A felperes és a felperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 274.§ (1) bekezdése alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

Az alperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 272.§ (2) bekezdése és a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállásból helytálló következtetésre jutott az alperesi határozat jogszerűségével kapcsolatban, döntésével és indokaival a felülvizsgálati bíróság egyetért.

Az Fkbtv. 12.§ (5) és (6) bekezdése szerint a szövetkezet használatába lévő vagyonnevesítéssel nem érintett kivett területeket illetően az ingatlanok tényleges művelési ágát meg kell állapítani. Ha ez nem lehetséges, a területet a település legalacsonyabb aranykorona értékű szántó aranykorona értékével kell figyelembe venni. A további aranykorona-hiány kielégítéséhez nem szükséges ingatlanok az Ámtv. 25/A.§ alapján a Magyar Állam tulajdonába kerülnek. Az Ámtv. 25.§ (1) és (3) bekezdései előírják, hogy a földet a tagok, illetőleg az alkalmazottak tulajdonába kell adni. Amennyiben a szövetkezet ennek a földkiadás befejezését követő 60 napon belül nem tesz eleget, a maradvány földek a Fkbtv. 25.§ (6) bekezdése alapján a törvény erejénél fogva a Magyar Állam tulajdonába és a Nemzeti Földalapba kerülnek, kivéve a védett vagy védelemre tervezett területek. A perben nem volt vitás, hogy a perbeli ingatlan kivett külterület, "kivett sáv" megnevezésű ingatlan, továbbá, hogy a szövetkezet nem adta a földet sem a tagok, sem az alkalmazottak tulajdonába. Így az érintett ingatlan a törvény erejénél fogva a Magyar Állam tulajdonába, és a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet kezelésébe került, miként ezt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította.

A felperes - mivel a szakigazgatási hivatal eljárására erre figyelemmel került sor - alappal hivatkozott az Inytv. 6.§ (1) bekezdésére, mely többek között kimondja, hogy a jogok és jogilag jelentős tények bejegyzésére, illetőleg feljegyzésére irányuló ingatlan-nyilvántartási eljárás - ha törvény másként nem rendelkezik - az ügyfél kérelmére vagy hatósági megkeresésre indul, és az ingatlan nyilvántartásba csak az a jog, jogilag jelentős tény jegyezhető be, illetőleg kerülhet feljegyzésre, amelyet a kérelem vagy hatósági megkeresés megjelöl.

A BAZ Megyei szakigazgatási hivatal jogerős határozatában kimondta, hogy a földkiadási eljárás befejeződött, mely tényről meg kell különböztetni a földkiadási eljárás lezárását. Az a körülmény, hogy ez utóbbi - mely a fölhivatali eljárásban történik meg - még folyamatban van, az ügy szempontjából nem releváns. A Kúria álláspontja az - egyezően az elsőfokú bíróság erre vonatkozó korábbi eseti döntésekre történt hivatkozásával -, hogy a befejezett földkiadási eljárásra tekintettel a szakigazgatási hivatal részéről az állami tulajdonba kerülés deklarálásának törvényességét az elsőfokú földhivatal és az alperes sem vizsgálhatta, mert erre hatáskörrel nem rendelkezett. E kérdést nem vizsgálhatja sem az elsőfokú, sem a felülvizsgálati bíróság. A Kúria megállapította továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének jogszabályi hivatkozásai adekvátak a tényállással, azokat az elsőfokú bíróság alappal idézte.

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes alperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján köteles a felperesi beavatkozó jogi képvisellel felmerült felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A felperes perköltséget nem kért, így erről a rendelkezni nem kellett [Pp. 78.§ (2) bekezdés].

A le nem rótt felülvizsgálati illetéket, a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. január 9.

Dr. Tóth Kincső sk. tanácselnök, Dr. Rothermel Erika sk. előadó bíró, Dr. Márton Gizella sk. bíró